

eul_wid: tro-al

Αἰσχύλου Σχόλια · Aeschylus Scholia

Scholia-Persians

Σχόλια εἰς Πέρσας

Period: Ὀψιμαρχαία [Late Antique](#)
Dialect: Βυζαντινὴ Ἑλληνικὴ [Byzantine Greek](#)
Domain: Γραμματικὴ [Grammar](#)
Format: Πεζός [Prose](#)

ΠΕΡΣΑΙ. ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

hyp (t) ΓΛΑΥΚΟΣ ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων ἐκ τῶν Φοινισσῶν Φρυνίχου φησὶ τοὺς Πέρσας παραπεποιῆσθαι. ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος ταύτην, Τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων. πλὴν ἐκεῖ εὐνοῦχος ἐστὶν ἀγγέλλων ἐν ἀρχῇ τὴν Ξέρξου ἦτταν, στορνύς τε θρόνους τινὰς τοῖς τῆς ἀρχῆς παρέδροις, ἐνταῦθα δὲ προλογίζει χορὸς πρεσβυτῶν. [τῶν δὲ χορῶν τὰ μὲν ἐστὶ παροδικὰ, ὅτε λέγει δι' ἣν αἰτίαν πάρεστιν, ὡς τὸ, Τύριον οἶδμα λιποῦσα. τὰ δὲ στάσιμα, ὅτε ἴσταται καὶ ἄρχεται τῆς συμφορᾶς τοῦ δράματος, τὰ δὲ κομματικά, ὅτε λοιπὸν ἐν θρήνῳ γίνεται.] καὶ ἔστιν ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος παρὰ τῷ τάφῳ Δαρείου· ἡ δὲ ὑπόθεσις, Ξέρξης στρατευσάμενος κατὰ Ἑλλάδος, καὶ πεζῇ μὲν ἐν Πλαταιαῖς νικηθεὶς, ναυτικῇ δὲ ἐν Σαλαμῖνι. διὰ Θεσσαλίας φεύγων διεπεραιώθη εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐπὶ Μένωνος τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ, Προμηθεῖ. Πρώτη ἔφοδος Περσῶν ἐπὶ Δαρείου ἐδυστύχησε περὶ Μαραθῶνα· δευτέρα Ξέρξου περὶ Σαλαμῖνα καὶ Πλαταιάς. Διὰ γερόντων προλογίζει. ^[15]

¹ τάδε] δεικτικῶς. τάδε μὲν Περσῶν] οἱ ὑπομνηματισάμενοί φασιν ὅτι ἑαυτοὺς λέγουσιν πιστώματα Περσῶν οἱ κατὰ τὸν χορόν. ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι πόλις ἐστὶ Περσικὴ Πίστειρα· ἢν συγκόψας Πιστὰ ἔφη. οἱ δὲ ἄλλως ὑπομνηματισάμενοί φασιν, ἡμεῖς ἐσμεν οἱ πιστοὶ χρηματοφύλακες Περσῶν. Πιστὰ] Πίστειρα κατὰ συγκοπὴν· ἔστι δὲ Περσικὴ πόλις. ^[5]

³ λείπει τὰ βασίλεια. φύλακες] λείπει τὸ ἐσμέν.

⁴ κατὰ πρεσβείαν· κατὰ τιμὴν αἰρεθέντες. οὐς αὐτὸς ἄναξ· οὐς αὐτὸς ὁ Ξέρξης κατέλιπεν κατὰ τιμὴν.

⁶ Δαρειογενής· Δαρείου υἱός. καὶ μὴν Δαρεῖοι τρεῖς. τούτων δὲ πρῶτος ὁ Ὑστάσπου, προκριθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Περσῶν καὶ βασιλεύσας, Ξέρξου πατὴρ τοῦ στρατεύσαντος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. δεύτερος δὲ Δαρεῖος ὁ Ἀρταξέρξου νόθος προσαγορευθεὶς. ἔσχατος Δαρεῖος ὁ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου ἀναιρεθεὶς. τινὲς δὲ καὶ τέταρτον Δαρεῖον γράφουσιν. ἐφορεύειν] ἄρχειν, ἐπόπτας εἶναι. ^[5]

⁸ τῷ βασιλείῳ· τῷ Ξέρξῳ. Ὀμηρικῶς δὲ πρῶτον τὸν βασιλέα, εἶτα τοὺς ὑπηκόους. “Ἀτρεῖδαί τε καὶ ἄλλοι.” ὀρσολοπεῖται] διαπολεμεῖται, ταρασσεται, θορυβεῖται.

οἷωκεν: ἀπόλωλε γὰρ ἡ πᾶσα δύναμις τῶν Περσῶν. ἡδ' Ἐκβατάνων: ὅτι Ἀκεσσαιά πρότερον ἐκαλεῖτο ἀπὸ Ἀκεσσαιίου τὰ νῦν Ἐκβάτανα καλούμενα.

- 17 Κίσσινον ἔρκος] πόλις Περσῶν τὸ Κίσσινον. στῖφος] τὸ πύκνωμα.
- 20 παρέχοντες] ὄντες· ἢ τὸ πολέμου ἀντὶ τοῦ πολέμου. Ἀρταφρένης] ὑπέρθεσις διὰ τὸ μέτρον.
- 24 βασιλῆς βασιλέως: βασιλεῖς μὲν τῶν ἰδίων πόλεων, ὑποτεταγμένοι δὲ τῷ Πέρσῃ. ὑποχοι] ὑπαρχοι. ἱπποβάται] ἱππικοὶ καὶ τοξόται.
- 27 φοβεροὶ μὲν ἰδεῖν: ἐκ προσόψεως ἱκανοὶ φοβεῖν ὁμοίως καὶ ἐκ τῆς πείρας. δόξη] γνώμη, ἢ φιλοτιμία, ἐν ἄλλοις, ἐνυποστάτῳ δοκῇσι καὶ πείσματι ψυχῆς.
- 34 Νεῖλος] ὑποχείριοι γὰρ ἦσαν τότε Περσῶν οἱ Αἰγύπτιοι. Σουσιस्कάνης] τινὲς διαιροῦσι Σουσιस्कάνης καὶ Πηγᾶς καὶ Ταγῶν. τὰ γὰρ ὀνόματα πέπλακε καὶ οὐκ ἔστιν Αἰγυπτιακά. Αἰγυπτίους.
- 39 καὶ ἐλειοβάται: οἱ τὸ Αἰγύπτιον ἔλος οἰκοῦντες. ἢ κοινῶς Αἰγύπτιοι· ἐλώδης γὰρ ἡ Αἴγυπτος. οἱ δὲ, οἱ καὶ ἐπὶ ἔλους ἐλαύνειν δυνάμενοι ναῦς, ὅπερ ἐστὶ τῶν δυσχερεστάτων. ἀβροδιαίτων δ' ἔπεται: ὄντως γὰρ τοιοῦτοι οἱ Λυδοί.
- 41 καὶ τὸ παρ' Ἀνακρέοντι “Λυδοπαθεῖς” τινὲς ἀντὶ τοῦ ἡδυπαθεῖς. καὶ τὸ περιφερόμενον Μῆτε μοι Λυδῶν καρύκας μῆτε μαστίγων ψόφους. καὶ ὁ Λυδοφοίτης δὲ μυροπώλης τὴν τρυφὴν ταύτην δηλοῖ. καὶ τὴν βάκκαριν δὲ ἔνιοι Λυδῶν μύρον ἔφασαν. οἷτ' ἐπίπαν] οἱ διόλου τὴν ἡπειρον οἰκοῦντες. ^[5]
- 44 διόποι] διόπται καὶ διέποντες ἡγεμόνες. δῖρρυμα] ἀντὶ τοῦ ἄρματα.
- 47 ἀντὶ τοῦ τέθριππα καὶ ἐξάϊππα τάγματα· ἐκ τούτου δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἵππων δηλοῖ. στεῦται] “Κλυθ', Ἀλαλὰ, Πολέμου θύγατερ, ἧ θύεται ἄνδρες” ἐν διθυράμβῳ.
- 49 οὕτως στεῦται ἐνικὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ. πελάται] ἔνοικοι, γείτονες. ἄκμονες: ἀκίνητοι ὑπὸ λόγχης, ὡς ἄκμων ὑπὸ σφυρῶν.
- 55 τοξουλκῶ λήματι πιστούς] ἀντὶ τοῦ ἐμπείρους τοξικῆς. τὸ μαχαιροφόρον] κοινῶς ἀπάντων Περσῶν.
- 58 ὑποπομπαῖς] προτροπαῖς. ἡμερόλεγδον: τὸ ἐκ τῶν ἀριθμῶν καταριθμούμενον, παρὰ τὸ ἡμέρας καὶ τὸ λέξασθαι.
- 63 ἡμερόλεγδον] μακραῖς ἡμέραις λεγόμενον. τείνοντα] μηκυνόμενον.
- 65 πεπέρακεν] κωμωδεῖται ταῦτα. Εὐπολις ἐν Μαρικᾷ Πεπέρακε μὲν ὁ περσέπτολις ἤδη Μαρικᾶς. χώραν] τὴν Εὐρώπην.
- 68 λινοδέσμφ] ὡς λινῶν τῶν κάλων ὄντων. ὄδισμα] γρ.
- 71 ἔρεισμα· τὴν ναῦν. ζυγὸν ἀμφιβαλῶν] ἐγεφύρωσε γὰρ τὸ ἐπταστάδιον ταῖς ναυσὶ συνδήσας αὐτάς καὶ γῆν ἐπιβαλῶν, ὥστε ὁδὸν ποιῆσαι ἐπὶ τῶν νεῶν. διὸ πολύγομφον ὄδισμα εἶπεν. ζυγὸν] ζεύξας νεῶν τὴν θάλασσαν.
- 74 πᾶσαν χθόνα] τὴν Εὐρώπην. ποιμανόριον] ποιμνίον. ποιμανόριον] τὸ ἀνδρικὸν πλῆθος, σημαῖνον τὸ στράτευμα παρὰ τὸ τοὺς βασιλεῖς λέγεσθαι ποιμένας. ποιμανόριον τὸ ἐκ ποιμνῆς ἀνδρῶν συνηγμένον βασιλείον. στυφέλοις] σκληροῖς ἡγεμόσιν. ^[5]
- 80 χρυσονόμου γενεᾶς: νῦν τῆς πλουσίας. τινὲς γὰρ ἀνέγνωσαν χρυσογόνου διὰ τὸ τὸν Περσέα ἀπὸ χρυσοῦ γεγεννηθῆναι· ὃ καὶ βέλτιον. Ἄλλως. τῆς Περσέως γενεᾶς ἀπόγονος ἢ τῆς τῶν χρυσῶν ἀνθρώπων· ἢ πολυχρύσου. Σύριον δ' ἄρμα· ἀντὶ τοῦ Ἀσσύριον· οἱ γὰρ Πέρσαι τὸ πρότερον Ἀσσύριοι ἐκαλοῦντο.
- 85 δουρικλύτοις] τοῖς Ἀθηναίοις. τοξόδαμνον] τὸν τῶν Περσῶν· τοξόται γάρ.

- 87 δόκιμος: ἀνδρεῖος, δόκησιν περὶ ἑαυτοῦ ἔχων μεγάλην. ὑποστάς] ἀντιστάς, ἀντιμαχησάμενος.
ἔρκεσιν] “Οὐτ’ ἄρα ἔρκεα ἴσχει.
- 89 ” ἔρκεσιν] τάξεσιν. ἄμαχον κῦμα θαλάσσας: τὴν προσβολὴν τῶν Περσῶν.
- 91 ἀπρόσοιστος] ἀκαταμάχητος. στρατὸς—λαός] ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ στρατὸς καὶ λαός.
- 93 δολόμητιν δ’ ἀπάταν: ὡς ἔδει παρατέτακται ὁ Ξέρξης. εἰ δὲ θεοῦ ἐπιβουλῇ τὰ τῆς νίκης
ἀναβάλλεται, τίς ὁ νικήσων θεόν; πηδήματος εὐπετέος: εὐκινήτου.
- 95 Ὅμηρος “Ἡ δ’ Ἄτη “σθεναρὴ τε καὶ ἀρτίπος, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ’ αἶαν.” ἡ γὰρ ἐκ θεοῦ,
φησὶν, ἀμαύρωσις καὶ δόλωσις ἄφυκτός ἐστιν. ἅμα γὰρ δολοῖ καὶ προσαίνει καὶ κακοποιεῖ.
φιλόφρων] ἡ θεῶν ἀπάτη.
- 103 τὸ παλαιόν] ἐξ ἀρχῆς. τὸ παλαιόν: τὸ ἀνέκαθεν ἀνδρεῖοι εἰσι καὶ κατὰ εἰμαρμένην πολεμοῦσι.
πολεμικοὶ δὲ ὄντες οὐχ ἡσηθησονται. ἐπέσκηψε δέ: ἀντὶ τοῦ εἰδέναι ἐποίησεν.
- 108 ἔμαθον δ’ εὐρυπόροιο: οὐχ οἱ Πέρσαι ναυτικοί, ἀλλ’ οἱ ὑπήκοοι Περσῶν. τί δὲ τὸ ἔμαθον φησὶν
ἀντὶ τοῦ μαθεῖν ἐποίησαν. πολιοινομένας: ἀφριζομένης τῷ ἀφρῶ τῆς κωπηλασίας.
- 112 λεπτοδόμοις: τοῖς λεπτῶς κατεσκευασμένοις. λαοπόροις τε μηχαναῖς: ταῖς τοὺς λαοὺς
διαπορθμευούσαις, ἢ ταῖς ἀπὸ τῆς κωπηλασίας μηχαναῖς ταῖς ὑπὸ τῶν λαῶν γινομέναις: οὐχ
ὡς αὐτῶν τῶν Περσῶν θαλαττίων ὄντων, ἀλλὰ τῶν ἐκείνοις ὑπηκόων παραλίῳν.
- 114 μελαγχίτων] ἡ συνετή. μελαγχίτων: πενθήρης, ἡ ἀμφιμέλαινα. ἔστι δὲ παρὰ τὸ “Σὺ δ’ ἔνδοθι
θυμὸν ἀμύξης.” τὰ γὰρ τοῦ σώματος πάθη δοκοῦμεν καὶ τὴν ψυχὴν πάσχειν. ὁά: Περσικὸν
θρήνημα.
- 117 μὴ πόλις πύθηται: μὴ πύθηταί τις τῶν ἐτέρων πόλεων κενὸν ἀνδρῶν ὃν τὸ ἄστυ. μὴ τὸ τῆς
Σουσίδος ἄστυ κένανδρον ἀκούσῃ. ἀντίδουπον: ἀντηχήσει τοῖς θρήνοις: μὴ ἀντηχήσῃ, φησὶ,
θρήνον αὐτῶν τελευτησάντων.
- 123 ἀπύων] ἀπύοντος πρὸς τὸ ἀντίδουπον ἔσεται· ἢ λείπει τὸ ἔσται· ἔσται ἀπύων· ἢ μετοχὴ ἀντὶ
ρήματος, ἀντὶ τοῦ ἀπύσει. βυσσίνους] κατὰ κοινοῦ πάλιν τὸ μή· μὴ ῥήξις πέση πέπλοις.
- 127 ἐκλέλοιπεν] καταλελοίπασιν τὴν πόλιν ἀκολουθοῦντες Ξέρξη ὡς μέλισσαι τὸ σμῆνος. τὸν
ἀμφίζευκτον: τὸν ζευγνύντα ἄμφω τὰς ἡπείρους, ἢ ζευγνύμενον ἐξ ἀμφοῖν.
- 130 ἢ τὸν ὑποζευχθέντα· βατὸν γὰρ αὐτὸν ἐποίησεν ὁ Ξέρξης. ἄλιον] τὸν Ἑλλήσποντον· οἱ δὲ, ὅτι
Ταῦρον τὸ ὄρος.
- 132 πρῶνα: τὸν προνεύοντα εἰς ἄμφω τὰς ἡπείρους. ἢ τὸν κοινὸν ἐκατέρας γῆς. μεταξὺ γάρ ἐστιν
Εὐρώπης καὶ Ἀσίας. ἀνδρῶν] τῇ ἀπουσίᾳ αὐτῶν.
- 135 ἀκροπενθεῖς] ἐπιμόνως πενθοῦσαι· ὡς δοκεῖν ἀβρύνεσθαι ἐπὶ τὸ πενθεῖν. πόθῳ φιλάνορι] μετὰ
φιλάνορος πόθου.
- 139 μονόζυξ] ἄνευ τοῦ ἀνδρός. χρειά δέ] ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ· ἡ γὰρ χρειά προσῆκον ποιεῖ τὸ
βουλεύεσθαι.
- 145 πατρωνύμιον] ὅτι κατὰ πατέρα συγγενῆς ἡμῖν, τοῦτ’ ἔστιν ὁ ἐκ προγόνου ἰθαγενής.
δορυκράνου] τῆς ἀπὸ ξύλου κρανεῖας.
- 151 Ἄτοσσα, θυγάτηρ Κύρου, γυνὴ Δαρείου, μήτηρ Ξέρξου κατὰ Ἡρόδοτον. προσφθόγοις]
προσηγορικοῖς.
- 157 θεοῦ] τοὺς βασιλεῖς θεοὺς καλοῦσιν οἱ Πέρσαι. δαίμων παλαιός] ἡ εὐδαιμονία.
- 159 ταῦτα] διὰ ταῦτα. κονισθεῖς, ἢ κονίσας αὐτὸς τὸ οὐδας.
- 165 ταῦτα] διὰ ταῦτα. χρημάτων ἀνάνδρων] χωρὶς γὰρ ἀνδρῶν ἄχρηστά ἐστί τὰ χρήματα.
- 167

- μήτ' ἀχρημάτοισι: μήτε τοὺς πένητας πᾶν σθένος ὄραν τοῦ φωτός ὃ ἐστίν, οὐ πάσης ἀπολαύουσι τῆς τοῦ φωτός ἡδονῆς οἱ πένητες. ὣν ἂν δύναμις ἡγεῖσθαι θέλῃ] ἀντὶ τοῦ δύνηται.
- 181 ἐδοξάτην] πρόσεχε τῇ τοῦ ὄνείρου ἀναγνώσει. ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε] ἐντεῦθεν ἔλαβεν Σοφοκλῆς τὸ Ἐδοξάτην μοι τὰ δύο ἡπείρω μολεῖν. καὶ Εὐριπίδης Ἐδοξεν ὕπνω τῆσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς. γένους ταυτοῦ] Ἄνδρων ὁ Ἀλικαρνασεύς φησι “Ὡκεανὸς “δὲ γήμας Πομφολύγην καὶ Παρθενόπην ἴσχει ἐκ μὲν Παρθενόπης “Εὐρώπην καὶ Θράκην, ἐκ δὲ Πομφολύγης Ἀσίαν καὶ Λιβύην· ἄφ’ ὧν τὰς ἡπείρους ὀνομασθῆναι συμβέβηκεν. ^[5]
- 185 ” τῇδ’] τῇ Περσίδι δεικτικῶς, ὡς τῇ ἡμετέρᾳ, ἣν φορῶ.
- 193 εὐαρκτον] ὑπήκοον. ἐσφάδαζε] ἐσκάριζεν.
- 194 ἐν τῇ βίᾳ δίφρου χαλινὰ ῥήσσει. ζυγόν] τὸν δίφρον ἀχαλίνωτον γενόμενον.
- 199 πέπλους ῥήγνυσιν] αἰδεσθεῖς τὸ πτώμα. ἀποτρόποισι] οἷς ἀποτροπιαζόμεθα τοὺς ὄνείρους.
- 208 χηλαῖς: τοῖς ὄνυξιν. οὐχ ὑπεύθυνος: οὐ τιμωρητέος, οὐ δίκας ὀφείλων, διὰ τὸ ὑμᾶς αὐτὸν παρορμηῆσαι, καὶ κοινῇ ἥτοι κοινῶ δόγματι εἶναι τὴν ἔξοδον.
- 216 προστροπαῖς] ἰκεσίαις. εἴτι] ὡς οὐ δεινὰ τεθέασαι.
- 223 τᾶμπαλιν] τὰ δὲ κακὰ τὰ σχεθέντα ὑπὸ τῆς γῆς ἀφανισθῆναι τῷ σκότῳ. θυμόμαντις: οὐ Φύσει μάντις, ἀλλ’ ὑπὸ λογισμοῦ κρίνων καὶ ὑπὸ ἐνθυμήσεως.
- 226 ἀλλὰ μὴν εὖνους: ἀντὶ τοῦ σὺ πρῶτος ἀκούσας τοῦ ὄνείρου εὐνοϊκῶς συνεβούλευσας ἐξιλεώσασθαι οὐρανίους καὶ χθονίους δαίμονας. φάτιν] τὸν ὄνειρον.
- 228 ἐκτελοῖτο δὲ τὰ χρηστά: ἢ ἐξιλέωσις εἰς ἀγαθὸν ἀποβαίη. φθινασμάτων: τῶν λήξεων, τῶν δυσμῶν, ἢ τῶν δύσεων, ἢ τῶν ἐκλείψεων· ὅτε γὰρ δύνει ὁ ἥλιος, ἐκλείπει.
- 232 ἔνθεν καὶ λίψ ὁ ἄνεμος ἀπὸ δυσμῶν. πᾶσα] εἰ ληφθεῖσαν αἱ Ἀθῆναι.
- 236 ἔρξας πολλά: τῆς ἐν Μαραθῶνι πεζομαχίας μέμνηται. ἀργύρου] τὰ ἐν τῇ Ἀττικῇ.
- 238 ἀργύρου πηγῇ: ἐν Θορικῶ γὰρ ἐστὶ μέταλλα καὶ ἐν Λαυρίῳ. τοξουλκός] τοξικὴ βολή.
- 240 ἔγχη σταδαῖα: ἐκ τοῦ συστάδην μαχόμενα, οἷον συστάδην μάχονται. τοὺς γὰρ ἐκ διαστημάτων μαχομένους κατηυτέλιζον. πῶς ἂν οὖν] μὴ ἔχοντες τὸν ἐφεστηκότα.
- 245 τοῖς τεκοῦσι] ἀντὶ τοῦ ἡμῖν. ἀλλ’ ἐμοί] κατὰ τὴν ἐμὴν δόκησιν μαθήσῃ τᾶληθῇ.
- 248 κλύειν] λείπει ὥστε. τὸ Περσῶν δ’ ἄνθος] τὸ κάλλος, τὸ στράτευμα.
- 253 κακὸν μὲν πρῶτον ἀγγέλλειν κακά] “Στέργει γὰρ οὐδεὶς “ἄγγελον κακῶν ἐπῶν.” ἄνια] ἀνίατα.
- 257 νεόκοτα] νεωστὶ μηνυθέντα ἡμῖν ὑπὸ τινος τῶν δαιμόνων. διαίνεσθε] δακρύετε.
- 259 τόδ’ ἄχος] ὃ εἶπον. μακροβίοτος] εἰς τοῦτο ἐμακρύνθη ὁ βίος ἡμῶν, εἰς τὸ ἀκούσαι τοιαῦτα κακά.
- 270 παμμιγῇ] διαφόρων ἐθνῶν. ἐπ’ αἶαν] ἐπ’ αἶαν Ἑλλάδα διὰν χώραν. πολυβαφῇ] ὑπὸ τοῦ αἵματος.
- 277 πλαγκτοῖς: ὡς ἂν εἴποι τις διαύλοις. τὰ γὰρ κύματα ἐκχεῖται καὶ ὑπονοστεῖ. διπλάκεσι δὲ, ταῖς δύο πλαξί, τῆς θαλάσσης τε καὶ γῆς. ἢ ἐν Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς. ἐμβολαῖς] ἀντὶ τοῦ προσβολαῖς.
- 281 δυσαιανῇ] δυσθρήνητον. δαῖοις] διακεκομμένοις.
- 286 στυγναὶ δ’ Ἀθᾶναι] ἡμῖν τοῖς δηῖοις στυγνότητος αἵτιαι πάρεισιν εἰς μνήμην αἱ Ἀθῆναι, ὃ ἐστὶ τῶν Ἀθηνῶν ἡ μνήμη στυγνοῦς ἡμᾶς ποιεῖ. μάταν] ματαίως, μηδὲν βλαψάσας.
- 289 ἔκτισαν] ἐποίησαν. εὐνιδας] ὀρφανάς. τὸ μήτε λέξαι] λείπει ἢ πρὸς.
- 292 τοιοῦτοι δὲ οἱ συμφοραῖς μεγάλαις κατεχόμενοι. καταστάς: κατάστασιν τοῦ θορύβου λαβών.

- 296 τίς οὐ τέθνηκεν: καλῶς πρῶτον περὶ τῶν ζώντων ἐρωτᾷ, ὥς ὀλίγων ὄντων, παρίσθησι δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀποθανόντων. τῶν ἀρχαίων] λαῶν ἀρχόντων.
- 297 ΓΙ. τῶν βασιλέων, ἀπὸ τοῦ τῶν λαῶν ἄρχειν. εἶπας δώμασιν φάος μέγα] ἐνόμιζε γὰρ αὐτὸν τεθνάναι.
- 303 στύφλους] πετρώδεις. Σιληνίων] Σιληνῖαι αἰγιαλὸς Σαλαμῖνος, πλησίον τῆς λεγομένης Τροπαίου ἄκρας, ὡς Τιμόξενος ἐν τῷ ζ' περὶ λιμένων. Βακτρίων] Βάκτρα πόλις Περσίδος.
- 307 θαλασσόπληκτον] εὐφήμως κεῖται, ἐν Σαλαμῖνι. τὴν πελαιοθρέμμονα] τὴν πολυτρήρενα Σαλαμῖνα παρὰ τὸ Ὀμηρικὸν “Πολυτρήρωνά τε Θίσβην.
- 309 ” κύρισον: συνέκρουον ἄλλοις· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀλόγων ζώων τῶν τυπτόντων τοῖς κέρασιν.
- 312 Ἀδεύης καὶ Φερεσσεύης] ταῦτα οὐκ ἔχει τὸν Αἰγύπτιον χαρακτήρα, ἀλλὰ ποιητικῶς διαπέπλασται. πυρσὴν] τινὲς ἀντὶ τῆς γενικῆς πυρρᾶς γενειάδος καὶ τὸ ἐξῆς, ἔτεγγεν χρῶτα, ἔβρεχε τῷ αἵματι.
- 316 δάσκιον] δασύτριχον. Μᾶγος Ἄραβος] Μάγος ἐθνικὸν, Ἄραβος κύριον.
- 319 σκληρᾶς μέτοικος γῆς: ὁ ἐκεῖ ἀπελθὼν μετοικήσει τὴν Σαλαμῖνα τὴν σκληρὰν καὶ πετρώδη. μέτοικος γῆς] ἐν Σαλαμῖνι μετοικήσας εὐφήμως παρόσον ἀνυπόστροφος αὐτῷ ἢ ἐκ ταύτης ἄφοδος γέγονεν. Λυρναῖος] ἀπὸ πόλεως.
- 327 ἄπαρχος] ἡγεμὼν. πολλῶν] λείπει τὸ κακῶν.
- 331 αἰαῖ—τάδε] ἱαμβικὸς ὁ στίχος. ἀναστρέψας] ἀναλαβὼν.
- 335 ἀξιῶσαι] ἄξιον ἡγήσασθαι τολμῆσαι. ἐμβολαῖς] προσβολαῖς.
- 337 πλήθους μὲν ἄν] λείπει τὸ ἦν. σημείωσαι τὸ τῶν νεῶν πλῆθος τῶν στρατῶν ἀμφοτέρων.
- 339 τριακάδας δέκα] τοῦτ' ἔστι τ'. δεκάς δ' ἦν τῶνδε] ἐκ τῶν τ' δέκα ἦσαν αἱ ἡγούμεναι ὡς βελτίονες.
- 343 ἑκατὸν δις ἦσαν ἐπτά θ'] σζ' αἱ ἄρισται· ἢ σιδ', ἵνα ἦ τὸ δις ἐκ κοινοῦ. τάλαντα βρίσας] τὰ τῶν Περσῶν ζυγὰ βαρήσας.
- 346 “Ῥέπε “δ' αἵσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.” ἀνδρῶν γὰρ ὄντων] Ἀλκαῖος “Ἄνδρες γὰρ πόλεως πύργος ἀρεῦϊος.
- 349 ” ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην: βουλευθέντων γὰρ τῶν Ἑλλήνων φυγεῖν διὰ τὸ πλῆθος τῶν Περσῶν, Θεμιστοκλῆς Σίκιννον τὸν παιδαγωγὸν ἔπεμψε πρὸς τὸν Ξέρξην ὡς αὐτομολήσαντα, λέγοντα τῷ Ξέρξει ὅτι μέλλουσι φυγεῖν Ἕλληνες.
- 355 τοῦτο δὲ ἐποίησεν, ἵνα ἐν ἀπογνώσει μαχήσονται οἱ Ἕλληνες. εὗτ' ἄν—] ὡς ἀπὸ Ξέρξου ὁ λόγος. ^[5]
- 365 τέμενος αἰθέρος] κατὰ περίφρασιν τὸν αἰθέρα. στίφος] πλῆθος.
- 367 ἔκπλους] τὰς ἐξόδους. ἄλλας δὲ κύκλῳ] κοινὸν τὸ τάξαι.
- 369 ὡς εἰ μόρον] ἀπὸ τοῦ διηγηματικοῦ ἐπὶ τὸ μιμητικόν, ὡς εἰ ἐξειλήσαιεν, φησὶν, οἱ Ἕλληνες δραπετεύσαντες, πᾶσιν ἡπείλει τοῖς ταχθεῖσιν αὐτοῖς φυλάξαι τῆς κεφαλῆς στερηθῆναι. ἄτοπον δὲ ἀπειλεῖν πλήθει τοσούτῳ θάνατον. βέλτιον οὖν κράτος τῆς τιμῆς καὶ ἀρχῆς στερίσκεσθαι, ἵν' ἦ κράτος ἀντὶ κράτους, τροποῦτο κώπην] κώπην εὐήρετον ἀμφὶ σκαλμὸν ἐδέσμευε. ^[5]
- 376 τροπωτὴρ δὲ ὁ λῶρος ὁ δεσμεύων τὴν κώπην πρὸς τῷ σκαλμῷ. καὶ νύξ] καὶ νύξ ἐγένετο καὶ οὐδεὶς Ἑλλήνων ἠξίωσεν.
- 379

ἐπιστάτης] ἐπιστήμων. νεὼς μακρᾶς] τῆς πολεμικῆς.
 385 καθίστατο] ὡς ὠόμεθα. ἐπέφλεγεν] τὰ τῶν Ἑλλήνων ἐξέκαιεν καὶ ἀνήγειρεν ἢ σάλπιγξ.
 396 ῥοθιάδος· τῆς ἡχητικῆς· ἢ τῆς ἐν ὑγρῷ ἐλαυνομένης. τὸ δεξιόν] τὸ Θεμιστοκλέους.
 400 δευτερον] τὸ ἀριστερόν καὶ τὸ μέσον. στόλος] τὸ ἔμβολον λέγει· στόλον δὲ λέγει παρ' ὅσον εἰς
 ὄξυ συνεσταλμένοι εἰσίν· οὕτως γὰρ ἔλεγον στόλον τὰ ἀπωξυμένα. θήκας] τάφους.
 408 στόλον] τὸν ἔμβολον παρὰ τὸ εἰς ὄξυ συνεστάλθαι. Φοινίσσης] ἀντὶ τοῦ Περίδου.
 411 δόρυ] τὴν ναῦν δόρυ εἴρηκεν. νῦν] ἀντὶ τοῦ δή.
 413 ἐν στενῷ] μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ Αἰγίνης τὸ στενὸν ἦν. παῖοντ'] παράλογον τὸ δυϊκόν.
 417 οὐχ ἀπλῶς οὐδὲ ἀδιδάκτως. σκάφη νεῶν] ἀντὶ τοῦ αἰ νῆες.
 419 νεῶν] τῶν Περσῶν δηλονότι. ναυαγίων] ναυαγία αὐτὸ τὸ πάθος, ναυάγιον δὲ αὐτὸ τὸ
 ναυαγήσαν σκεῦος. διὰ τοῦτο οὖν ναυαγίων βαρυτόνως τῶν σωμάτων. βόλον] ἄγραν.
 425 ἐρειπίων] ἐρείπια κυρίως τὰ πτώματα τῶν οἰκῶν· νῦν δὲ τὰ θραύσματα τῶν νεῶν. ἕως
 κελαινῆς νυκτός] λείπει τὴν μάχην· ἕως ἢ νυξ ἐπιγενομένη ἔπαυσεν αὐτοὺς τῆς μάχης.
 429 Ἴων ἐν ταῖς Ἐπιδημίαις παρεῖναι Αἰσχύλον ἐν τοῖς Σαλαμινιακοῖς φησί. στοιχηγοροίην] ἐφεξῆς
 λέγοιμι, στοιχομυθοίην.
 432 τοσοῦτ' ἀριθμόν] πλῆθος ἀνθρώπων τοσοῦτον τῷ ἀριθμῷ. μήποτε δὲ τοσουτᾶριθμον θέλει.
 κακῶν δὴ πέλαγος] εὐκαιρος ἢ τροπὴ ἀπὸ τῶν ἐν πελάγει ἀτυχησάντων.
 437 ῥοπή] τῇ κακῇ δηλονότι. μάσσονα] μείζονα.
 443 ἐν πρώτοις] εἰς πίστιν ἐν πρώτοις, ὃ ἐστι πιστικώτατοι. νῆσός τις ἐστί] τὴν Ψυττάλειαν φησιν,
 ἢ ἀπέχει πρὸς ρον σταδίου ε', ὅπου φυγόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν ὑπὸ Ἀθηναίων
 ἀπώλοντο.
 448 φιλόχορος] ὁ θεὸς ὁ Πάν. Πάν] ἢ ὡς ἱερᾶς οὔσης Πανός· ἢ ὡς ἔρημος.
 450 πέμπει] ὁ Ξέρξης. φθαρέντες] ἀντὶ τοῦ μετὰ φθορᾶς ἐξέλθοιεν.
 454 ἱστορῶν] σκοπῶν. μάχης] τῆς ναυμαχίας.
 458 ἀμηχανεῖν] τοὺς Πέρσας. θώμιγος] θῶμιγξ κέκληται τὸ λεπτὸν σχοινίον.
 465 κακῶν ὁρῶν βάθος] ἀπὸ τῶν ὑδάτων ἢ μεταφορά. εὐαγῇ] καθαρὰν, κεχωρισμένην· ἢ
 αὐγάζοντα καὶ ὁρῶντα.
 466 λέγει δὲ τὸ ἀντικρὺ Σαλαμῖνος ὄρος τὸν Αἰγάλεων, ὡς φησιν Ἡρόδοτος. παραγγείλας] φυγεῖν
 δῆλον ὅτι.
 472 ὦ στυγνὲ δαῖμον] ψευσθῆναι ἐποίησας τῶν φρενῶν καὶ ἀποτυχεῖν ὧν ἠλπίζον. πρόσθε] ἐπὶ
 Δαρείου.
 481 κατ' οὖρον] ἐκεῖ, φησὶν, ἀπίασιν ὅπου ὁ ἄνεμος αὐτοὺς φέρει. Κρηναῖον γάνος] τόπος Βοιωτίας
 ἢ Κρήνη.
 484 ὑπ' ἄσθματος] οἷον μετὰ ἄσθματος. Σπερχειός] ὁ Σπερχειὸς ἐξ Αἰνιάνων ῥέων εἰς τὸν Μηλιακὸν
 ἐμβάλλει κόλπον.
 494 Θράκης. Βόλβης] λίμνη Θρακικῆ. ἄωρον] παρὰ καιρόν.
 497 Στρυμόνος] Στρυμῶν, ποταμὸς Θράκης. δέ τις] καὶ ὁ πάνυ ἀσεβής. κρυσταλλοπήγα] κρυστάλλῳ
 πεπηγότα.
 501 περᾶ] τὸ ἐξῆς διαπερᾶ. διῆκε] διελθεῖν καὶ ῥεῦσαι ἐποίησεν.
 511 ἐστιοῦχον] τὴν Περίδα τὴν ἔχουσαν αὐτῶν τὴν ἐστίαν. διαπεπραγμένου] πεφονευμένου.
 520

- φαύλως] οὐκ ἀληθῶς. αὐτ’] αὐτά· ἀντὶ τοῦ τὰ ὀνειράτα. φάτις ὑμῶν] ἡ ὑμῶν κρίσις ἢ λέγουσά μοι εὗξασθαι θεοῖς καὶ Δαρείῳ.
- 524 πέλανον· πεπεμμένον πλακοῦντα. ἐπίσταμαι μὲν] οἶδα μὲν ὅτι τὸ κακὸν ἤδη ἐγένετο· ἀλλὰ κἂν ἐπὶ τοῖς ζῶσιν ἀνδράσιν εὗξομαι.
- 538 κατερεικόμεναι] κατασχίζουσαι, ἐνεργητικῶς. ἀβρογόοι] ἀβρογόοι αἱ ἐντρυφῶσαι τοῖς δάκρυσιν.
- 547 αἶρω] βαστάζω. ἐκκενουμένα] τῶν ἀνδρῶν.
- 550 ἄγαγεν] εἰς τὸν πόλεμον. βαρίδεσσι] βαρίδες αἱ νῆες.
- 557 ἄκτωρ] βασιλεύς. διὰ δ’—τυτθὰ δ’—ὡς ἀκούομεν] περισσοὶ οἱ δύο δέ καὶ τὸ ὦς.
- 563 τὸ δ’ ἐξῆς, μόγις δὲ διαφυγεῖν ἀκούομεν τὰς χεῖρας Ἰαόνων τὸν ἄνακτα. τυτθὰ] ὃ ἡμεῖς λέγομεν παρ’ ὀλίγον.
- 568 πρωτόμοροι] περὶ τῶν τεθνηκότων ἐν Σαλαμῖνι. πρωτόμοροι· οἱ πρῶτοι ἀποθανόντες. τὸ ἐξῆς τοῦτου ἐστὶ, σκύλλονται πρὸς ἀναύδων. πρὸς ἀνάγκαν· τὴν τοῦ θανάτου.
- 569 Ὅμηρος “Ἐπεὶ κατὰ “μοῖρ’ ἐπέδησεν.” Κυχρείας] τῆς Σαλαμῖνος.
- 571 δακνάζου] παραγωγὸς ἀντὶ τοῦ δάκνου. οὐράνι’ ἄχη] ἕως τοῦ οὐρανοῦ βόησον τὰ ἄχη.
- 574 δυσβάκτον] θρηνητικὴν. βοᾶτιν] βοητικὴν.
- 577 ἀναύδων] τῶν ἰχθύων. τὰς ἀμιάντου] τῆς θαλάσσης· αὐτὴν γὰρ λέγει ἀμιάντον.
- 579 δόμος] λείπει πᾶς. περσονομοῦνται] ὑπὸ Περσῶν ἄρχονται.
- 589 βασιλεία] τὰ τοιαῦτα πάντα κτητικὰ μακρὸν ἔχει τὸ α. αἱ γὰρ βασιλεῖαι ἔχουσι τοῦτο. οὐδ’ ἔτι —]οὐδὲν γὰρ δεδίασιν οἱ ὑπήκοοι ἔτι.
- 591 ἡλευθέρωται οὖν αὐτῶν ἡ γλῶσσα πρὸς τὸ κακηγορεῖν βασιλέα. ζυγὸν ἀλκᾶς] ἡ ἀλκή.
- 597 τὰ Περσῶν] σώματα. κακῶν] ἔθος ἔχουσιν οἱ δυστυχοῦντες δυστυχίαν φαντάζεσθαι, οἱ δὲ εὐτυχοῦντες εὐτυχίαν.
- 602 οὐριεῖν· οὐριοδρομεῖν, παρὰ τὸ Ὀμηρικόν, τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων οἷον ἐπ’ ἡμᾶρ ἄγῃσι. ἀνταῖα· ἐναντία φαίνεται τὰ θεῶν· οἷον, ἀντικειμένους ἡμῖν ὁρῶ τοὺς θεοὺς.
- 605 οὐ παιώνιος· ἀλλὰ φθαρτικός. σημειῶσαι τὸ εἶδος τῶν χοῶν.
- 609 παιδὸς πατρὶ] πατρὶ παιδός. ἀγνῆς] λευκῆς, ἢ ἀγελαίας, ἢ ἀσινοῦς.
- 612 παμφαές] φαιδρόν. παρθένου πηγῆς μέτα] σὺν ὕδατι πηγαίῳ.
- 613 παρθένου] καθαρᾶς. μητρὸς ἀγρίας] ἀγριοποιοῦ διὰ τὴν μέθην.
- 616 αἰὲν ἐν φύλλοισι] αἰεὶ γὰρ ἔχει τὰ φύλλα· διὸ προσέθηκεν “ἐν φύλλοισι θαλλούσης” πρὸς τὸν καρπόν. οὐ γὰρ διηνεκῆς. ἄνθη τε πλεκτά] στέμματα.
- 620 δαίμονα] ὡς θεὸς γὰρ παρὰ Πέρσαις τιμᾶται. πρέσβος] τιμία παρὰ Πέρσαις.
- 630 ψυχὴν] τὴν Δαρείου. μακαρίτας] μακαρίτης ὁ τεθνεὺς, μακάριος ὁ ζῶν.
- 637 παντάλαν’] θρηνητικά. χθονίων] τὸν καταχθόνιον.
- 643 αἰνέσατ’] αἰνέσατε ἐλθεῖν ἐξ Ἰαίδου. ὄχθος] τάφος.
- 651 οἷον ἄνακτα] τὸν μόνον γενόμενον βασιλέα διὰ τὸ κηδεμονικόν. ἔοικε δὲ ὁ Δαρεῖος καὶ Δαρειὰν λέγεσθαι. ἢ τὴν Δαρειάν ψυχὴν ἀνάπεμψον. ὑποδῶκει] ὑπὸ τὸν ἑαυτοῦ πόδα ἡνιόχει.
- 657 βαλήν] βαλῆνα τὸν βασιλέα. Εὐφορίων δὲ Θουρίων φησὶ τὴν διάλεκτον. βαλήν] βασιλεύς κατὰ Θουρίου. εὐμαριν] εἶδος ὑποδήματος.
- 662 τιάρας· τῆς κυρβασίας. πιφαύσκων] φαίνων, δεικνύων τῆς περικεφαλαίας τὸν λόφον.

- 672 ὡς ἐπωδῇ κέχρηται τῇ βάσκε πάτερ. δυνάτα] ἀντὶ τοῦ δυνάστα.
- 677 δίδυμα] δύο, Πέρσου καὶ Ξέρξου. ἀμάρτια: ὁμοῦ ἡρμοσμένα. γρ. δὲ τὰ ἀμαρτήματα. νᾶες ἄναες]
αἱ μηκέτι νῆες.
- 680 ἀπώλοντο γάρ. ὑποκρίνεται ὁ Δαρεῖος.
- 681 πιστὰ πιστῶν] ἐκ πιστῶν πατέρων πιστοὶ υἱοί. ὀρθιάζοντες γόοις] μεγάλως θρηνοῦντες.
- 688 οὐκ εὐέξοδον: οὐ δυνατὸν ταχέως ἐξιέναι. ἀπολογεῖται δὲ ὡς βραδύνας. ἐνδυναστεύσας]
μεγάλα δυνηθεὶς παρ' αὐτοῖς.
- 693 νεοχμόν] νεωστὶ παρὰ τὴν αἰχμὴν γενόμενον. μακεστῆρα] μήκους ἐχόμενον.
- 700 δίομαι μὲν χαρίσασθαι] τὰ πρὸς χάριν εἰπεῖν δέδια μὲν σοι. δίομαι] δέδια. ἀντία] ἀληθεῦσαι·
λυπηθήσῃ γάρ.
- 708 ὁ μᾶσσων βίος] ἐν τῷ μακρῷ τοῦ βίου χρόνῳ. μᾶσσων] ὁ μείζων. σημειῶσαι τὸ ὡς ἔπος
εἰπεῖν.
- 717 τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων] Ἡρόδοτος ζ' φησὶ Δαρείου παῖδας εἶναι, Ἑλλάνικος δὲ ια'. ἡπίρου
πλάκα] τὸ ἄπλωμα περιφραστικῶς τὴν ἡπειρον.
- 720 ἀμφότερα] καὶ ναυτικὸν καὶ πεζόν. ὥστ' ἔχειν πόρον] ὥστ' ἐπέχειν τὸ ὕδωρ καὶ συνέχειν τὸν
πόρον.
- 723 Βόσπορον] τὸν Ἑλλήσποντον. ξυνήψατο] ἴσως καὶ συνήργησεν αὐτῷ δαίμων τις.
- 728 ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς] τῶν ναυτικῶν φθαρέντων οἱ ἐν Ψυτταλείᾳ εὐάλωτοι γεγέννηται.
ἀρωγῆς] τῆς ἀπολομένης.
- 732 οὐδέ τις γέρων] ὃ ἔστι πάντες νέοι. τελευτᾶν] διαπράττεσθαι.
- 735 ἔστι τις σωτηρία] ἐν ἐρωτήσει. ζευκτηρίαν] τὸν Ἑλλήσποντον, ὃς ζεύγνυσιν Ἀσίαν καὶ
Εὐρώπην.
- 736 μολεῖν] γρ. φυγεῖν. οὐκ ἔνι στάσις] ἀμφιβολία.
- 738 τοῦτο οὐκ ἄδηλον. φεῦ, ταχεῖα] ὡς τοῦ Δαρείου εἰπόντος αὐτὸν ἀποβαλεῖν πολὺν στρατόν.
- 742 ἀλλ' ὅταν] ὅταν, φησὶ, σπουδάζῃ τις εἰς κακὰ ἢ εἰς καλὰ, ὁ θεὸς συνεπιλαμβάνεται.
Ἑλλήσποντον ἱερὸν] διὰ τὸ ἰδρῦσθαι αὐτόθι Διὸς ἱερὸν, ὡς Μνασέας ἢ τὸν ἀνειμένον, ὡς ἱερὸν
ἰχθῦν.
- 751 δέδοικα μὴ πολὺς] δέδοικα μὴ ὁ πολὺς πλοῦτος ἀρπαγῇ ὁ ἐμὸς ὑπὸ τοῦ φθάσαντος. φθάσαντος]
τοῦ καταλαμβάνοντος.
- 756 ἔνδον αἰχμαΐζειν] οἰκουρεῖν. σφιν] τοῖς προτρεψαμένοις.
- 759 ἔργον] εἰς φθορὰν χωρῆσαν. ἐξεκείνωσεν] ἐκενώθη τὰ Σοῦσα.
- 767 φρένες] ὁ Ἀρταφέρνης, ὃν ἐτυμολογεῖ ὁ ἀρτίας ἔχων φρένας. ὁ Ἀρταφέρνης ἐξ ἐτυμολογίας.
Κῦρος πρῶτος προσεκτήσατο Πέρσαις τὴν ἀρχὴν Μήδων ἀφελόμενος.
- 768 Κύρου υἱὸς Καμβύσης, ἀδελφοὶ δὲ κατὰ Ἑλλάνικον Μάραφισ, Μέρφισ. ἤλασεν βία] συνήγαγεν
τῇ ἰδίᾳ δυνάμει.
- 773 Κύρου δὲ παῖς] Καμβύσης. πέμπτος δὲ Μάρδος: ἡ γραφὴ ἡμάρτηται.
- 774 τὸν γὰρ ἐπιθέμενον τῇ Καμβύσου ἀρχῇ μάγον ὄντα οὐδεὶς Μάρδον εἶπεν, οὔτε γένος, οὔτε
ὄνομα. μήποτε οὖν γραπτέον, Μάρδισ αἰσχύνῃ πάτρα. ὁμώνυμος γὰρ εἶναι ἴσως ὑπεκρίνετο
Μερδία τῷ Κύρου παιδί, ἀδελφῷ τε Καμβύσου. αἰσχύνῃ δὲ πάτρα, ὅτι μάγος ὢν πῶς ἔσπασε
Περσῶν ἀρχὴν εἰς μάγους. Ἀρταφρένης] τοῦτον Ἑλλάνικος Δαφέρνην καλεῖ. ^[5]
- 779

- κάγῳ πάλου] κακῶς· μετὰ γὰρ τὴν τῶν μάγων καθάρεσιν Δαρεῖος ὁ μέγας ἦρξεν. πάλου δ'] ὁ δέ ἀντὶ τοῦ δὴ νῦν. οἱ κράτη τὰδ' ἔσχομεν] οἱ πρὸ τοῦ βασιλεύσαντες ἡμεῖς.
- 786 τόσα] ὅσα νῦν. αὐτὴ] αὐτὴ ἡ Ἑλλάς.
- 792 ἡ γῆ] ἡ Ἀτθίς. κτείνουσα λιμῶ] καρποὺς ἀρκοῦντας μὴ ἔχουσα.
- 795 εὐσταλῇ] εὐμετρον. χρή θεσφάτοισιν ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα βλέψαντα] ἀφ' ὧν ταῦτα ἐτελέσθη, κάκεῖνα συμβήσεται.
- 802 συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μὲν, τὰ δ' οὐ] οὐ γὰρ τὰ μὲν συμβαίνει, τὰ δ' οὐ· ἀντὶ τοῦ πάντα συμβαίνει. λείπει] ὁ Ξέρξης.
- 806 πίασμα] ἀντὶ τοῦ, λιπαίνει τὴν Βοιωτίαν ὁ Ἀσωπός. πίασμα ἀντὶ τοῦ λίπασμα. οὗ σφιν κακῶν ὕψιστα] τὴν ἐν Πλαταιαῖς πεζομαχίαν φησὶν, ἣν πρὸς Λάκωνας ἡσσήθησαν.
- 810 πιμπράναι νεῶς] ἐνεπίμπρασαν γὰρ τὰ ἱερά. κρηπὶς] θεμέλιον.
- 815 ἐκπιδύεται] αὖξεται τὰ κακά. Δωρίδος] Λακωνικῆς.
- 818 θῖνες· οἱ σωροὶ καίπερ φωνὴν μὴ ἀφιέντες δείξουσι τὸ γένος. τριτοσπόρῳ δέ, τρίτῃ τῶν μεταγενεστέρων γενεᾷ. ὄλβον—μέγαν] τὴν εὐδαιμονίαν.
- 827 τῶν ὑπερκόπων] τῶν μὴ προσηκόντων εὐθυνοῦς, δικαστῆς. ἐκείνον] τὸν Ξέρξην.
- 834 πάντα γάρ] ὑπὸ γὰρ τοῦ ἄλγους τῶν κακῶν πάντα ἀμφὶ σώματι στημορραγοῦσι λακίδες, οἷον διαρρέουσιν. στημορραγοῦσιν] διαρρέουσιν.
- 852 ὧ πόποι] θαυμαστικῶς σύγκρισιν ποιεῖται τῶν ἐπὶ Δαρείου εὐτυχημάτων πρὸς τὰ νῦν κακά. πρῶτα μὲν εὐδοκίμου· πρῶτα μὲν κατὰ πόλεμον διὰ στρατιᾶς εὐδοκιμοῦμεν καὶ ὁρμῶμεν κατὰ νενομισμένα ἔθνη ταῖς πόλεσι ταῖς πορθουμέναις, οὐ τεμένη θεῶν πορθοῦντες, οὐ τάφους ἀνασπῶντες, ὡς Ξέρξης τολμήσας ἐποίησεν.
- 858 εὐδοκίμου στρατιᾶς—] περιβόητοι ἦμεν ἐν πολέμῳ. νόμιμα] τὰ νόμιμα πάντα τῶν τετειχισμένων πόλεων. ^[5]
- 859 νόμιμα] οἱ δὲ δημωφελεῖς δῆμοι πάντα ἐπολιτεύοντο. ὅσας δ' εἴλε πόλεις] τὸ ὅσας θαυμαστικῶς τῇ ἀρετῇ Ἑλλήνας ὑπέταξεν, οὐκ ἀνάγκη ὁ Δαρεῖος.
- 867 ποταμουδέ] σκληροτέρα ἢ συναλιφὴ ποταμουδὲ ἀφ' ἐστίας, οἷόν ἐστι τὸ τουένεκα τούνεκα. Στρυμονίου πελάγους] ὡς μέχρι Ὑπερβορέων παρατεινούσης τῆς ἀρχῆς Περσῶν.
- 869 Ἀχελωῖδες] αἱ δίυγροι Ἀχελῶν γὰρ πᾶν ὕδωρ λέγουσιν. ἐπαύλων] τῶν ἐπαυλισμάτων.
- 871 λίμνας] καὶ ἔξω τῆς θαλάσσης ὅσαι εἰσὶ μεσήπειροι. κατὰ χέρσον ἐληλαμέναι] τοῖς τείχεσι κεκυκλωμέναι.
- 873 τοῦδ' ἄνακτος] τοῦ Δαρείου. αἶον] ὑπήκουον. μυχία τε Προποντὶς] ἀπὸ κοινοῦ τὸ, οἷαί εἰσιν αἱ παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον τὴν οἴκησιν ἀύχοῦσαι.
- 876 πλατύν] “Ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.” στόμωμα] ὁ Βόσπορος.
- 879 αἱ κατὰ πρῶν ἄλιον] αἱ κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον. προσήμεναι] ὑποτασσόμεναι.
- 883 οἷα Λέσβος—] αὐταὶ ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει εἰσὶν. οἷα Λέσβος] ὅτι μεταβέβηκεν εἰς τὸ Αἶγαιον πέλαγος. ἡ γὰρ Λέσβος ἐν τῷ Αἰγαίῳ ἐστίν. ἐκράτυνε] ὑπὸ τὸ ἴδιον κράτος εἶχεν.
- 889 μεσάκτους δέ, μεσακτίους, παραθαλασσίους. Λῆμνον] Λῆμνος Θράκης ἐστί.
- 890 αὐταὶ δέ εἰσιν αἱ μεσάκτιοι. Ἰκάρου δ' ἔδος] Ἰκάρου τὸν κλύδωνα. Σαλαμίνα] ἄποικοι γὰρ εἰσιν οἱ ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνιοι τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ.
- 894 τὴν ἐν Κύπρῳ. κληρὸν Ἰαόνιον] Ἰωνίδας πόλεις.
- 900 σφετεραίς] τῷ ἰδίῳ λογισμῷ, οἷον φρόνιμος ὢν. οὐκ ἀμφιβόλως] ἀλλὰ ἀληθῶς.

- 905 θεόπρεπτα] ὑπὸ θεῶν ἐνεχθέντα καὶ θεοῖς δόξαντα. πλαγαῖσι ποντίαισι] ταῖς ναυμαχίαις.
 910 ἀτεκμαρτοτάτης] κακοτελευτήτου. κάμέ] ὑπομινησκόμενος γὰρ τῶν παίδων αὐτῶν αἰσχύνῃ
 καὶ ἐλέῳ πιέζομαι.
- 919 Περσονόμου] τῆς τοῖς Πέρσαις νεμηθείσης. ἐγγαίαν· ἐγχωρίαν.
 922 τὰν ἐγγαίαν] τοῦτ' ἔστι τὴν ἐγχώριον· ἢ οὕτως, ἢ γῆ ἡμῶν τὴν ἔξω τῆς γῆς ἥβην σεσαγμένην
 ὑπὸ τοῦ Ἄιδου καὶ διὰ τὸν Ξέρξην κταμένην αἰάξει. ἥβαν] τὸ ἐξῆς, ἥβαν Περσᾶν.
- 924 σάκτορι· τῷ πληρωτῇ, παρὰ τὸ σάσσω· ὅτι δι' αὐτὸν ἀπέθανεν. Ἀγδαβάται] ἔθνος Περσῶν. τὸ
 ἐξῆς, Ἀγδαβάται γὰρ ἐξέφθινται. φύστις] ἔκφυσις, γονή.
 926 τοῦτο διὰ μέσου. φύστις· ἡ πεφυρμένη καὶ ἐπὶ γῆς πεσοῦσα. γαίας ἐπὶ γόνυ τὸ ἐξῆς.
- 932 αἰακτός] θρηνητὸς τῇ γέννῃ. ἀντὶ τοῦ δυστυχῶς γεννηθείς. πρόσφοθον] προσφώνησίν σοι
 τοῦ νόστου πέμψω, τὴν κακοφάτιδα βοήν.
- 938 Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος] Καλλίστρατος ἐν δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας Τιτυοῦ τρεῖς παῖδας
 εἶναι, Βῶρμον, Πριόλαν καὶ Μαριανδυνὸν, ὃν κυνηγετοῦντα ἀπολέσθαι, καὶ μέχρι νῦν
 Μαριανδυνοὺς ἀκμῇ θέρους θρηνεῖν αὐτόν. τὸν δὲ Μαριανδυνὸν αὐξῆσαι μάλιστα τὴν
 θρηνητικὴν αὐλωδίαν, καὶ διδάξαι Ὑαγνιν τὸν Μαρσίου πατέρα. καὶ αὐλοὶ δὲ εἰσι
 Μαριανδυνοὶ ἐπιτηδειότητα ἔχοντες εἰς τὰς θρηνωδίας. καὶ τὸ περιφερόμενον “αὐλεῖ
 Μαριανδυνοῖς καλάμοις κρούων Ἰαστί.” Μαριανδυνοῦ] ὡς τῶν Μαριανδυνῶν θρηνωδῶν
 ὄντων· καὶ αὐλοὶ δὲ τινες λέγονται Μαριανδυνοὶ, ἐπιτηδείως ἔχοντες πρὸς θρήνους. δαίμων] ἡ
 τύχη μεταβέβληται. ^[5]
- 945 λαοπαθῇ] τὰ πάθη τῶν λαῶν σέβων. ἀλίτυπά τε βάρη] τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ συμβάντα ἀτυχήματα
 τῶν πολιτῶν.
- 947 πενθητῆρος] πένθους ἀξίας. Ἰάνων γὰρ ἀπηύρα] ὁ Ἀττικὸς στόλος ἀφείλετο τὴν Περσῶν
 σωτηρίαν.
- 950 Ἰάνων] ὁ τῶν Ἰώνων. ἑτεραλκής] τοῦτ' ἔστι νικηφόρος.
- 952 κερσάμενος] ἀποκείρας στυγνὴν πλάκα κατὰ τὴν δυσδαίμονα ἀκτὴν, τοῦτ' ἔστι κατὰ τὴν
 Σαλαμίνα. σημειῶσαι ὅτι βασιλέως ὀφθαλμὸς ἀριθμεῖ τὰς στρατίας.
- 980 τὸν σὸν—]τὸν ὄντα ὀφθαλμόν. πεμπαστάν] μετρητὴν στρατοπέδου, οἷον μυριάδα ἀριθμοῦντα
 τὰς ὅλας ἡγεμονίας.
- 981 ἀριθμῆσαι κατὰ πεντάδα ἀνὰ μυρίους ἔχοντα τοὺς ἀρχομένους. δάων] διακοπτικῶν πολεμίων
 κακῶν.
- 988 ἱυγγα] φιλίαν. βοᾶ βοᾶ—ἦτορ] παρὰ τὸ “Κραδίῃ δὲ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
- 992 ” Μάρδων] ἔθνος Περσικόν.
- 995 Ξάνθην] λείπει ὁ καί. ἰππιάνακτας] τοὺς ἄνακτας τῶν ἵππων.
- 1000 ἔταφον ἔταφον] ἀπέθανον οὐκ ἐπὶ ὀχημάτων ὄντες, ἀλλὰ γυμνοὶ καθεστηκότες. ἀγρόται] γρ.
 1002 καὶ ἀκρόται· ἐξ οὗ ἔσται ἀπὸ τοῦ ἄκρου· εἰ δὲ ἀγρόται, ἀπὸ τοῦ ἄγειν καὶ ἀγείρειν. οἱ ἄρχοντες
 εἰ δὲ ἀκρόται, οἱ ἄκροι. Gl. οἷ] τὸ οἷ θρηνητικῶς.
- 1007 οἷον] οἷον κακὸν ἢ Ἄτη ἐφορᾷ. δυσπόλεμον] κακωθὲν πολέμῳ καὶ δυστυχῆσαν.
- 1014 πέπληγμα] κόπτομαι, θρηνῶ ὀλέσας τοσοῦτον στρατόν. τὰ Περσᾶν] λείπει κακὰ ἢ στικτέον ἐν
 τῷ τί δέ· εἴτα· οὐχὶ τὰ μεγάλα Περσῶν ὄλωλεν; ἵνα λείπη τὸ, τί δέ ὅπερ λέλειπται.
- 1018 ὀρᾶς] θεωρεῖς τὸ περίλοιπον ἐμὲ λείψανον τῆς ὅλης στρατιᾶς. στολᾶς] οἷον στόλου. θησαυρὸν
 βελέεσσιν] τὴν φαρέτραν.

- 1023 βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν] ὀλίγα ἐσώθη ἀπὸ πολλῆς πανοπλίας. οὐ φυγαίχμας] ἐρωτηματικῶς.
1028 ναύφρακτον ὄμιλον] τὸν ἡμῶν ναυτικὸν λαόν. πέπλον δ' ἐπέρρηξ'] τοῦτο καὶ ὁ ἄγγελος
προεῖπεν.
1032 πλεῖον ἢ παπαῖ] ὑπερβαίνει θρήνον. σθένος] τῶν Περσῶν.
1038 δίαينه πῆμα] δάκρυε τὸ ἀτύχημα. δόσιν κακάν] δίδου τοῖς κακοῖς τὴν κακὴν δόσιν, ὅ ἐστι τὰ
δάκρυα.
1042 ὁμοῦ τιθείς] συντιθεῖς μέλος θρήνει, ἀντὶ τοῦ εὐρύθμως. ἔρεσσε] τύπτε σεαυτὸν εἰς ἐμὴν χάριν.
1049 πάρεστι] ὁ θρήνος. ἐπορθίαζε] ἐπεκτεταμένως θρήνει.
1052 μέλαινα] πενθήρης. κάπιβόα τὸ Μύσιον] οἱ γὰρ Μυσοὶ καὶ οἱ Φρύγες εἰσὶ μάλιστα θρηνητικοί.
1057 ἄπριγδα] ἐπίφθεγμα ἐπὶ τῶν μετὰ σφοδρότητος τιλλόντων τὰς τρίχας. ψάλλ'] ψάλλε ἀντὶ τοῦ
τίλλε· καὶ χοιροψάλας Διόνυσος ὁ τίλλων τὰ μόρια τῶν γυναικῶν.
1076 πέμψω] προπέμψω.